

Nr 204.

Av herr **Lindberg m. fl.**, om införande av lagregler rörande sättet för tillfälligt omhändertagande av sjuka personer samt av barn och ungdom.

Enligt bestämmelser i ett flertal olika lagar är det tillåtet att tillfälligtvis omhändertaga sjuka personer och barn under frihetsberövande former. Här kunna nämnas polismyndighets möjligheter att taga farlig alkoholist i förvar enligt alkoholistlagen. I barnavårdslagen finnes en rad bestämmelser som möjliggöra för barnavårdsmyndighet eller polismyndighet att på liknande sätt taga barn eller ungdom i förvar, t. ex. då trängande behov av omhändertagande för skyddsuffostran eller samhällsvård föreligger eller då fosterbarn ej utan allvarlig våda kan kvarbliva i fosterhem. Då i 28 § sinnessjuklagen uppdragits åt polismyndigheten att föranstalta om farliga sinnessjukas intagning å sinnessjukhus, har däri ansetts ingå befogenhet för polismyndighet att tillfälligtvis omhändertaga den sjuke, som måhända icke längre kan vårdas i sitt hem, i avbidan på att plats kan beredas honom på sjukhus. Ytterligare exempel kunna anföras på bestämmelser, som tillåta att sjuka människor eller barn på detta sätt berövas friheten. Vid en del hämtningsförfaranden, t. ex. beträffande könssjuk, som skall inställas för vård å sjukhus eller till läkare för behandling, eller beträffande tuberkulös, som skall hämtas till undersökning hos läkare, kan sålunda — om transporterarna äro av större längd — hämtningen bliva förenad med ett frihetsberövande av icke obetydlig längd.

I lagstiftningen saknas på det hela taget regler om i vilka lokaler de, som på detta sätt berövats friheten, skola förvaras. I praktiken har det visat sig att i allmänhet icke andra lokaler än polisarrester stå till buds. Någon gång kan dock hända, att även barnhem eller ålderdomshem begagnas som förvaringslokal. Detta synes dock förekomma endast mera undantagsvis.

I den av justitieombudsmannen till årets riksdag avgivna ämbetsberättelsen har intagits en utredning rörande arrestlokalerna i riket (se s. 250 f.).

Av denna framgår att dessa lokaler i stor utsträckning befinna sig i mycket dåligt skick och knappast lämpa sig för förvaring ens av fullt friska människor. Såsom direkt stötande måste det betecknas, att sjuka människor och t. o. m. barn och ungdom kunna förvaras i lokaler av denna beskaffenhet.

Det måste anses föreligga ett klart behov av förvaringslokaler för tillfälligt omhändertagande av personer, tillhörande de inledningsvis angivna grupperna. Särskilt påtagligt torde detta behov vara i fråga om akuta sin-

nessjukdomsfall, som måste omedelbart omhändertagas. Vid olika tillfällen ha rests krav på anordnande av särskilda intagningspolikliniker för det här avsedda ändamålet. Uppenbarligen kunna sådana endast ifrågakomma på större orter. Även andra lösningar äro tänkbara. Hur motsvarande lokalbehov på landsbygden och i mindre tätorter skall tillgodoses låter sig icke avgöra utan närmare utredning.

Tydligt är emellertid att de nuvarande reglerna om tillfälligt omhändertagande av olika grupper av personer böra kompletteras med bestämmelser rörande i vilka lokaler sådant frihetsberövande får äga rum.

Under återopande av det anförda få vi hemställa,

att riksdagen måtte begära skyndsamt utredning om införande av lagregler rörande huru tillfälligt omhändertagande av olika slag av sjuka personer och av barn och ungdom skall verkställas.

Stockholm i januari 1951.

Carl Lindberg.

Olov Rylander.

Verner Hedlund.

Märta Öberg.
